

בבית המשפט העליון בירושלים
בשבתו כבית משפט גבוה לצדק

בג"ץ 8136-06-25
בג"ץ 31082-09-25
בפני הרכב כבוד השופטים:
השופטת ד' ברק-ארז, השופט ד' מינץ והשופט א' שטיין

בעניין:

הסנגוריה הצבאית הראשית
ע"י ב"כ עוה"ד ד"ר אביגדור קלגסבלד
ו/או עוה"ד אלי"ם אופירה אלקבץ-רוטשטיין
ו/או עוה"ד אלי"ם (במיל') אבי חלבי
ו/או עוה"ד סרן אריאל הראל
מחנה "רבין" (הקריה), תל-אביב-יפו 6107002
טל': 03-5691729 ; פקס: 03-5692193
דוא"ל: Satzar@idf.il

העותרת בבג"ץ 8136-06-25

ובעניין:

התנועה למען איכות השלטון בישראל, ע"ר 580178697
ע"י ב"כ עוה"ד תומר נאור ו/או רחל אל-שי רוזנפלד
ו/או רותם בבלי-דביר ו/או תמר באום ו/או אורי הס
ו/או סתיו לבנה-להב ו/או טלילה דביר ו/או עדן בוים
ו/או יעל בלוך ו/או איל קלסקין ו/או לירז גנון
ו/או ענת ברמן ו/או איל גלזר
מרח' יפו 208 ירושלים, ת.ד. 36054 ירושלים 91043
טל': 02-5000073 ; פקס: 02-5000076 ;
דוא"ל: office@mzg.org.il

העותרת בבג"ץ 31082-09-25

- נ ג ד -

- 1. מבקר המדינה**
ע"י ב"כ עוה"ד אליה צונץ ו/או ניקולס גיפס
ו/או ישראל קליין ו/או נגב אלוני
ממשרד ש. הורוביץ ושות', עו"ד
אשר מענם לצורך מסירת כתבי בי-דין הוא:
רחוב אחד-העם 31, תל-אביב-יפו 6520204
טל': 03-5670700 ; פקס': 03-5660974
דוא"ל: israel.klein@s-horowitz.com
וע"י עוה"ד ד"ר מתן גוטמן ממשרד עורכי הדין ד"ר מתן גוטמן
מרח' אריק איינשטיין 16 הרצליה
- 2. ממשלת ישראל**
- 3. היועצת המשפטית לממשלה**
משיבים מס' 2 ו-3 ע"י ב"כ עוה"ד מפרקליטות המדינה,
מחלקת בג"צים
שדרות שאול וולפסון 2, קרית הממשלה, ירושלים 9149001
טל': 073-3925590 ; פקס': 02-6467011
דוא"ל: Hcj-dep@justice.gov.il

המשיבים בבג"ץ 8136-06-25

- 1. מבקר המדינה**
ע"י ב"כ עוה"ד אליה צונץ ו/או ישראל קליין ו/או נגב אלוני
ממשרד ש. הורוביץ ושות', עו"ד
אשר מענם לצורך מסירת כתבי בי-דין הוא:
רחוב אחד-העם 31, תל-אביב-יפו 6520204
טל': 03-5670700 ; פקס': 03-5660974
דוא"ל: negev.aloni.alon@s-horowitz.com
וע"י עוה"ד ד"ר מתן גוטמן
ממשרד עורכי הדין ד"ר מתן גוטמן
מרח' אריק איינשטיין 16 הרצליה

2. **היועצת המשפטית לממשלה**
ע"י ב"כ עוה"ד מפרקליטות המדינה, מחלקת בג"צים
שדרות שאול וולפסון 2, קרית הממשלה, ירושלים 9149001
טל': 073-3925590; פקס': 02-6467011
דוא"ל: H CJ-dep@justice.gov.il
3. **הסנגוריה הצבאית הראשית**
ע"י ב"כ עוה"ד ד"ר אביגדור קלגסבלד
ואו עוה"ד אלי"ם אופירה אלקבץ-רוטשטיין
ואו עוה"ד אלי"ם (במיל') אבי חלבי
ואו עוה"ד סרן אריאל הראל
מחנה "רבין" (הקריה), תל-אביב-יפו 6107002
טל': 03-5691729; פקס': 03-5692193
דוא"ל: Satzar@idf.il
4. **רא"ל (במיל') הרצי הלוי**
ע"י ב"כ עוה"ד סא"ל (במיל') איל רוזובסקי
ואו עוה"ד ד"ר סא"ל (במיל') נחשון שוחט
ואו עוה"ד אלי"ם (במיל') אשר הלפרין
ואו עוה"ד רס"ן אלמוג מגל
ואו עוה"ד (במיל') מעין אילוני
מטעם הסניגוריה הצבאית
רח' אבא הלל סילבר, 16 רמת גן 5250608
טל' 03-6103100; פקס': 03-6103111
דוא"ל: Nachshons@meitar.com
- המשיבים בבג"ץ 31082-09-25**

בקשה מטעם משיב מס' 1, מבקר המדינה, לקביעת דיון דחוף בצו על תנאי, שחלקו הראשון חסוי, בהשתתפות מבקר המדינה

בית המשפט הנכבד מתבקש בזאת על-ידי משיב מס' 1 לעתירות דגן (להלן – "העתירות"), מבקר המדינה:

- (א) **להורות על קיום דיון דחוף בצו על תנאי** שניתן בעתירות ביום 31.12.2025;
- (ב) **לקבוע שחלקו הראשון של הדיון יהיה חסוי, ובו יציג מבקר המדינה, בעצמו, בין השאר, ממצאי ביקורת לכאוריים, כולם חוסים תחת איסור הפרסום הקבוע בסעיף 28(א) לחוק מבקר המדינה, תשי"ח-1958 [נוסח משולב] (להלן – "חוק המבקר") וחלקם גם מסווגים בסיווג ביטחוני 'סודי ביותר'.**

ואלה נימוקיה של בקשה זו:

1. ביום 31.12.2025 הוצא צו על תנאי בעתירות דגן.
2. בד בבד עם הגשתה של בקשה זו, מוגשים לבית המשפט הנכבד תצהיר תשובה מטעמו של מבקר המדינה וכן בקשה להרחבת הרכב. בבקשה דגן מתבקש בית המשפט הנכבד להורות

על קביעת דיון דחוף בצו על תנאי, וכן להורות שחלקו הראשון של הדיון יהיה חסוי, בהשתתפות מבקר המדינה.

3. לביקורת המדינה אין סמכות כפייה, ודוחותיו של מבקר המדינה אינם בגדר צו שניתן לאכוף.

4. היכולת לממש את ביקורת המדינה נובעת מהוראותיו של חוק יסוד: מבקר המדינה (להלן – "חוק היסוד") ושל חוק המבקר. לפיכך, לפרשנותן של הוראות חוק היסוד וחוק המבקר על-ידי בית המשפט הנכבד נודעת חשיבות מהותית ואקוטית לתפקודה התקין של ביקורת המדינה.

5. לוודאות המשפטית באשר לתפקידו המשטרי של מבקר המדינה נודעת חשיבות עליונה, הן לפעולתה התקינה של ביקורת המדינה והן למערכת האיזונים והבלמים במדינת ישראל.

6. עד כה, הפסיקה לא מנעה ממבקר המדינה לקיים ביקורת מדינה כלפי גופים מבוקרים, בנושאי ביקורת שמבקר המדינה מצא לנכון לבחנם.

7. נוכח האמור, להכרעתו של בית משפט נכבד זה בעתירות דגן עשויות להיות השלכות חסרות תקדים ומרחיקות לכת, שקשה להפריז בחשיבותן, על פועלה של ביקורת המדינה, כמו גם על מידת ההיענות של גופים מבוקרים ובעלי תפקידים בגופים המבוקרים לביקורת המדינה.

8. בפרק ז' לתצהיר התשובה עמדנו על מגוון הנזקים ההרסניים העלולים להיגרם לאינטרס הציבורי וליכולת של מוסד ביקורת המדינה לבצע את תפקידו המשטרי אם, בניגוד לפסיקה הקיימת, תצומצם הפרשנות של הוראות חוק היסוד וחוק המבקר, וכן עמדנו על הנזקים המתרחשים **כבר כעת** ועלולים להוסיף ולהתרחש כפועל יוצא מהותרת צו הביניים על כנו, ובהם: מניעה או עיכוב באיתור ליקויים מצילי חיים ובתיקונם, יצירת מרחבים החסינים מפני ביקורת המדינה, נזק לאפקטיביות של הביקורת, נזקים הנובעים מכרסום ביכולת הפיקוח של הכנסת על הרשות המבצעת, ועוד.

9. יתר על כן, בעוד העתירות דגן תלויות ועומדות, ישנם, למגינת הלב, בעלי תפקידים בגופים מבוקרים, שעצם קיומן של העתירות משמש בפיהם נימוק לניסיון לחמוק ממתן מענה לביקורת המדינה, או להצר את צעדיה, בעניינים שצו הביניים אינו חל עליהם, וקיים חשש ממשי מפני 'מדרון חלקלק' בעניינים אלה.

10. אם אין די בכך, ישנם בעלי תפקידים, בדרג המדיני ובדרג הצבאי, שחשפו לציבור פרטים מהותיים מתוך הליכי הביקורת, בין אם באמצעות התקשורת ובין אם במסגרת העתירות דגן (ללא חיסוי המידע). התנהלות זו אינה תקינה שכן במצב דברים זה, שבו הליכי הביקורת הופסקו טרם השלמת הדוחות ופרסומם לציבור, נחשף הציבור לתמונה חלקית, כפי שנמסרה על-ידי בעלי תפקידים כאמור, במקום לקבל דוחות ביקורת מלאים וסופיים, הכוללים את ממצאיו של מבקר המדינה, כפי שהם מתגבשים בהתאם למתודולוגיה

המקצועית של ביקורת המדינה. דומה שאין צורך להכביר מילים על המשמעות הבעייתית של המקרים האמורים ועל הנזק לאינטרס הציבורי במצב דברים זה.

11. אשר על כן, על מנת לצמצם נזקים אלה, המתרחשים כבר כעת, מבוקש שהדיון בצו על תנאי יתקיים בדחיפות.

12. בנוגע לבקשה שחלקו של הדיון יתקיים כדיון חסוי: משניתן צו על תנאי ובית המשפט הנכבד בוחן אפשרות להפוך על פיהן החלטות של מבקר המדינה לקיים ביקורת בנושאים מסוימים, וכן החלטות באשר לעיתוי מימוש זכות הטיעון – טרם גיבוש טיוטת דוח או לאחריה, מן ההכרח הוא שבית המשפט הנכבד יתרשם, באופן בלתי אמצעי, משיקול הדעת שהופעל על-ידי מבקר המדינה, וממצאי ביקורת, לכאוריים, של ביקורת המדינה, כמשתקף בין השאר בארבע הטיטות נשוא עתירת התנועה למען איכות השלטון.

13. כמו כן, על מנת שבית המשפט הנכבד יוכל לשקול לעומק, טרם הכרעה בעתירות, את הנזקים האפשריים לאינטרס הציבורי ולביקורת המדינה מקבלת אפשרות של טענה מטענותיהם של הצדדים האחרים לעתירות, ראוי ליתן הדעת לממצאים הלכאוריים, לטיטות האמורות, ולתוכן הליקויים הנבחנים בנושאי הביקורת (גם באותם עניינים שלא הגיעו לשלב הטיטות).

14. עקב החשיבות העצומה לאינטרס הציבורי ולעתידו של מוסד ביקורת המדינה שתהא להכרעה בעתירות דן, מבקש מבקר המדינה להציג, בעצמו, בפני בית המשפט הנכבד בחלק חסוי של הדיון בצו על תנאי את עמדת משרד מבקר המדינה ביחס למהות הליקויים הנבדקים, לממצאים הלכאוריים ולטיטות האמורות.

15. נוכח ההיקף הצפוי של הנושאים בדיון החסוי והשפעתו האפשרית של אותו חלק חסוי על החלק הגלוי של הדיון, מתבקש בית המשפט הנכבד להורות שהחלק החסוי של הדיון ייערך בתחילת הדיון.

16. נעיר, כי פרסום ממצאי ביקורת, לרבות לכאוריים, אסור בהתאם להוראת העונשין שבסעיף 28(א) לחוק המבקר, אלא אם ניתן לכך אישור מפורש של מבקר המדינה. בשים לב לאמור, אין להתיר למי מהצדדים, למעט גורמי ביקורת המדינה, להיחשף לתכנון של הטיטות במלואן, לממצאים הלכאוריים במלואם, ולתוכן הנושאים הנבדקים, במלואם (להבדיל מאשר לחלקים ספציפיים באותן טיטות שנשלחו להתייחסות גורמים מסוימים, כמוסבר בתצהיר התשובה). כמו כן, טיוטת דוח הביקורת בנושא הגנת הערים וחלקים מטיטות דוח הביקורת בנושא המסיבה ברעים (כהגדרתם של ביטויים אלה בתצהיר התשובה) מסווגים בסיווג ביטחוני סודי ביותר.

ראו, למשל: עת"מ (ירושלים) 5741-07-19 **ציפורי נ' מדינת ישראל** (נבו 14.5.2020) וכן פרק י(2) לתצהיר התשובה.

17. מבקר המדינה נתן את דעתו לסוגיית הנוכחות בדיון החסוי בהתאם לסמכותו בסעיף 28(א) לחוק המבקר, נוכח הרגישות של אופי המידע המפורט בטיוטות והמידע הנוגע גם לביקורות שאינן בשלב טיוטות וכן הרגישות הציבורית. לעמדתו של מבקר המדינה אין מניעה שמייצגים של היועצת המשפטית לממשלה (אשר יש להם סיווג ביטחוני סודי ביותר עקב הסיווג של חלק מהליקויים הנבחנים/הטיוטות) ינכחו בחלק החסוי של הדיון, וזאת להבדיל משאר הצדדים. בהקשר זה נוסף, כי ארבע הטיוטות נשוא עתירתה של התנועה לאיכות השלטון, כמו גם ממצאי ביקורת לכאוריים בנושאי ביקורת נוספים, נוגעים למגוון צדדים שלישיים, ביטחוניים, מדיניים ואזרחיים, שאינם צד לעתירות, וגם מטעם זה כשלעצמו, אין לאפשר לצדדים לעתירות להיחשף להם (למעט, כאמור, מייצגים של היועצת המשפטית לממשלה). יובהר, כי גוף מבוקר ובעלי תפקידים אינם נחשפים לחלקים בטיוטות המתייחסים לגוף מבוקר אחר ואינם רלוונטיים להם, אלא כמובן לאחר פרסום הדוחות.

18. לא למותר לציין כי בהליך הקודם, שהתקיים בגדרו של בג"ץ 1015/24, התקיימו שני דיונים חסויים. בראשית הדיון של יום 14.10.2024, התקיים דיון חסוי, במהלכו, לבקשת מבקר המדינה, הוא הציג, באופן אישי, בפני בית המשפט הנכבד, את עמדתו, כשהחלק החסוי של הדיון התקיים, לבקשת מבקר המדינה, טרם החלק הגלוי.

19. העובדות נשוא בקשה זו נתמכות בתצהיר התשובה מטעם מבקר המדינה, המוגש לבית המשפט הנכבד בד בבד עם הגשתה של בקשה זו.

20. מן הדין ומן הצדק להיעתר לבקשה זו.

ד"ר מתן גוטמן, עו"ד
משרד עו"ד ד"ר מתן גוטמן

אליה צונץ, עו"ד
ניקולס גיפס, עו"ד
ש. הורוביץ ושות'
באי-כח מבקר המדינה

תל-אביב - יפו, היום _____ בחודש פברואר שנת 2026.